

„Ha csak egy ember életét jobbá tettük, már megérte...”

Volt szóvivo, protokoll tanácsadó, belföldön és Svédországban tanfolyamokat tart orvosoknak, az aneszteziológiai és intenzív osztály főorvosa... és még én is. Ha katasztrófáról értesül, ahol szükség van orvosi segítségre, azonnal készen áll arra, hogy mindent maga mögött hagyva induljon az ismeretlenbe. Az orvoscsoport oszi képzésén Sári Ferencsel, a Magyar Református Szeretetszolgálat (MRSZ) orvoscsoportjának vezetőjével beszélgettünk.

- Sok mindennel foglalkozol, de mi hivatalosan a munkád?
- Magyarországon a Baranya Speciális Mentőknek voltam a szóvivoje illetve elnöke. A két fő profilunk az eltunt emberek keresése és az árvizeknél segítségnyújtás.

Egy svédországi egyetemi klinikán aneszt-intenzív főorvos vagyok, és én vezetem a fül-orr-gégészeti és az idegsebészeti klinikának a műtétes részét. A tartományon belül én vagyok az újraélesztésért felelos konzultáns főorvos illetve ugyanitt orvos-igazgatónak kértek fel. Egy svéd mentocsoport (Medical Rescue Team) tagjaként különböző motorversenyek, autóversenyek orvosi felügyeletét és egészségügyi ellátását biztosítjuk. A nemzeti katasztrófa orvosi központ abban a városban van, ahol dolgozom. Itt tagja vagyok annak az oktatói csapatnak, akik belföldön és az országhatáron kívül is tanfolyamokat szerveznek, és ha svéd érintettségű esemény, katasztrófa történik, utazom a helyszínre.

- Hogyan jött a kapcsolat a Magyar Református Szeretetszolgálattal?
- Ezt az élő kapcsolatot dr. Tóth Juditnak köszönhetjük, akivel régóta jó barátságban vagyunk. A doktornő tagja volt az első csapatnak, akik kiutaztak Haitire az MRSZ-szel. Nagyon megörültem, amikor meghallottam, hogy csatlakozhatom a csapathoz a Haiti misszió során.
- Mi motivál abban, hogy a megszokott, kényelmes életet feladd és időt, energiát nem kímélve elutazz egy idegen helyre és önkéntes orvosként segíts?
- Amikor Angliában dolgoztam, ott egy „Flying Hospital” nevével segélyszervezethez csatlakoztam. Járják a világot egy hatalmas géppel, amiben van műtő-előkészítő, műtő és műtét utáni fektető is. Az első utam Mauritániában volt, ahol egy hónapon keresztül szemészeti betegeket operáltunk. Megmagyarázhatatlan az az érzés, hogy az ember oda viszi a segítséget, ahol tényleg szükség van rá. Nagyon-nagyon szép élményekkel gazdagodtam, még akkor is, ha ez egy kemény munka volt fizikailag és lelkileg is. Az ember megújulva tér vissza minden egyes ilyen küldetés után. Átértékelődik az élete és az életfelfogása is. Onnantól kezdve ez beissza magát az ember bőré alá. Ezután nehéz lenne nemet mondani egy felkérésre, mert az ember úgy érzi, hogy itt az idő, menni kell.

Megmondom őszintén: az első utamra a kalandvágy vitt. Lehet, hogy nem hangzik annyira felemelően, de nem is ez a lényeg. Amikor látom az eredményét annak, hogy odamentem és azt, hogy hány emberen tudok segíteni azzal, hogy ott vagyok és dolgozom, az minden fáradságot többszörösen megfizet! Az első kalandvágy volt, a második már szenvedély.

- Ezek szerint nem lehet abbahagyni?

Nem, szerintem nem! Voltak nagyon szerencsétlenül végződő küldetésem. A srí lankai misszióról egy autóbaleset után nyílt könyöktöréssel jöttem haza. Több hónapig tartó táppénz, kisebb anyagi csod... és minden ezzel járó következmény a nyakamba szakadt. Nem voltam igazán vidám, amikor a törött könyökömmel leszálltam a gépről. Mégis azt éreztem, hogy van gondviselés, mert „csak” a karom sérült. „Csak”, mert ha a fejemre jön ugyanaz az ütés, akkor valószínűleg dobozban jövök haza... Jobb kezes vagyok és a bal kezem sérült, a nagy fertőzés ellenére mégsem kellett levágni a karom... Sok minden van, ami megtanítja az embert értékelni a mindennapok apró dolgait, amik mellett különben becsukott szemmel elme gyünk.

- Mik a fő feladatok egy katasztrófa után?

Nagyon nehéz kobevesett tervekkel elindulni egy katasztrófa sújtotta területre. Sokszor találkoztunk már azzal a szituációval, hogy mire megérkeztünk, megváltozott az uralkodó betegség vagy a sérülések típusa, tehát más lett a feladat. Ezért a mostani képzési hétvégén is egyfajta általános tudásbővítés a cél, nem csak szigorúan a katasztrófával kapcsolatos dolgokra koncentrálunk. Fontos, hogy mindenki rálátást szerezzen a szomszédos területekre is. Elképzelhetetlenül nagy luxus lenne a szeretetszolgálat részéről, hogy azt mondja, kiküld egy sebészt, egy mutosnot, egy anesztes orvost, anesztes asszisztensnot és ok majd ott operálni fognak. Ezek a dolgok nem így működnek. Olyan tagokra van szükség a csapatban, akik kellemes képleken tudják szintetizálni mindazt a meglevő tudásukat, ami gyakorlatilag bármilyen akut felmerülő probléma megoldására képessé teszi őket. Nem egy egyszerű feladat, nagyon sokat kell improvizálni, képesnek kell lenni kilépni abból a dobozból, amiben egyébként benne élünk. Jó volt látni, hogy igazából ez a haiti misszió során egyáltalán nem jelentett gondot.

- Az általános tudásbővítés a mostani képzés célja?

Ennek a hétvégének kettős célja van. Egyik a csapatépítés a másik a saját, belső képzésünk. Csapatépítés azért fontos, mert egyáltalán nem biztos, hogy egy következő bevetésnél azonos összeállításban tudjuk kiküldeni a csoportokat. Azt szeretnénk elérni, hogy ha bárkik kerülnek össze ebből a csapatból, akkor az egy jól működő, effektív baráti társaság legyen.

Kutnyánszki Valéria doktornő szemléletesen bemutatta a trópusi betegségeket, gyakoroltuk a sérültek szétválogatásának módszerét, szituációs gyakorlatokkal újraélesztést szimuláltunk, valamint meghallgattunk egy igazán hasznos és érdekes előadást hogy közös nyelv hiányában hogyan lehet felvenni a kapcsolatot a gyermekekkel. Beszélgettünk a katasztrófa etikettől és arról, hogy más kultúrákban mik a protokollok. Természetesen máris vannak ötleteink, hogy a következő találkozón milyen témákkal foglalkozunk.

- Nagyon fárasztó ez a szolgálat. Mi tölt fel, hogy tovább bírj?

Egy emlék van bennem. A srí lankai mosolygó nincstelenek a katasztrófa után. Ez az, ami megadja az egész értelmét, azt a fajta jutalmazást amiért az ember odamegy. Nagyon sokan úgy képzelik, hogy egy kiutazó csapat tagjai busásan meg vannak fizetve... de ez nem igaz. Nem is ezért csinálja az embert. Meg kell találni a gyönyört ebben. Ez egy hatalmas kihívás, és az itt fellépő problémák megoldása egyfajta euforikus örömmel tölti el az embert. Hatalmas érzés az, hogy mi lehetünk azok a kiválasztottak, akik ott vannak és a két kezükkel és a fejükben lévő tudással segíteni tudnak

embereken. Ha csak egy embernek az életét jobbá tettük, akkor már megérte! Általában nem egy emberrel foglalkozunk egy ilyen misszió során...